

Маркази миллии қонунгузори назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Национальный центр законодательства
при Президенте Республики Таджикистан

Қонунгузорӣ

Законодательство

№ 2 (26), 2017
апрель – июнь

Маҷаллаи «Қонунгузорӣ» дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст. Маҷалла ба Базаи маълумотҳои таҳлили – Шохиси илмии тақризшавандаи Россия ворид карда шудааст.

ISSN 2410-2903.

Наширияи мазкур дар ҳамкориҳои муштарак бо Барномаи «Мусоидат ба давлатдорӣ ҳуқуқӣ дар кишварҳои Осиёи Марказӣ»-и GIZ (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) нашр мешавад.

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) барномаи мазкурро бо супориши Вазорати федералии ҳамкорӣ ва рушди Олмон (BMZ) иҷро менамояд.

Хулосаю ақидаҳо ва шарҳу тафсири дар наширияи мазкур зикргардида мавқеи муаллифон буда, бе ягон шарт мавқеи GIZ ё BMZ-ро инъикос наменамоянд.

Шумораи маҳдуди маҷалла ба фурӯши чакана бароварда мешавад.

* * *

Журнал «Законодательство» зарегистрирован в Министерстве культуры Республики Таджикистан. Журнал включен в Аналитическую базу данных – Российский индекс научного цитирования (РИНЦ).

ISSN 2410-2903.

Данное издание публикуется совместно с Программой GIZ «Содействие правовой государственности в странах Центральной Азии».

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Германское общество по международному сотрудничеству) осуществляет эту программу по заказу Федерального министерства экономического сотрудничества и развития Германии (BMZ).

Приводимые в настоящем издании данные, заключения, мнения и интерпретации являются позицией авторов и никак не могут рассматриваться как отражающие позицию GIZ или BMZ.

В розничную продажу журнал поступает в ограниченном количестве.

Сармухаррир
Главный редактор

Рахимзода Махмад Забир – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон
доктор юридических наук, профессор, Заслуженный деятель науки и техники Таджикистана

Хайати таҳририя
Редакционная коллегия

Алимов С.Ю.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор
Баҳриддинзода С.Э.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
(муовини сармухаррир)
кандидат юридических наук, доцент
(заместитель главного редактора)
Саидзода И.Х.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Бобочонзода Исрофил Хусейн,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
доктор юридических наук, доцент
Букалорова Л.А.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ
доктор юридических наук
Зоиров Қ.М.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор
Меликов У.А.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Муртазокулов Қ.С.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор
Попондопуло В.Ф.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
Арбоби шоистаи илми ҶР
доктор юридических наук, профессор
Заслуженный деятель науки РФ
Ғафуров А.Д.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор

Мухаррирон: Шодиев Х.А.
Редакторы: Таиров С.С.

Шӯрои машваратӣ
Редакционный совет

Раҳмон Озода Эмомалӣ,
Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти ҚТ
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
Руководитель Исполнительного аппарата
Президента РТ, кандидат юридических наук
Ватанзода Маҳмадалӣ Маҳмадулло,
Ёрдамчии Президенти ҚТ оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ-намо-
яндаи комилҳуқуқи Президенти ҚТ дар Маҷлиси Олии ҚТ
Помощник Президента РТ по правовой политике-полно-
мочный представитель Президента РТ в Маджлиси Оли РТ
Раҳмон Юсуф Аҳмадзод,
Прокурори генералии ҚТ
Генеральный прокурор РТ
Маҳмудзода М.А.,
Раиси Суди конституцсионии ҚТ
профессор, академики АИ ҚТ
Председатель Конституционного суда РТ
профессор, академик АН РТ
Шермуҳаммад Шоҳиён,
Раиси Суди Олии ҚТ
Председатель Верховного суда РТ
Қаландарзода М.С.,
Раиси Суди Олии иқтисодии ҚТ
Председатель Высшего экономического суда РТ
Ализода З.,
Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар ҚТ
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
Уполномоченный по правам человека в РТ
доктор юридических наук, доцент
Саидвализода Б.С.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Худоёрзода Б.Т.,
Раиси комиссияи марказии интиҳобот ва райъпурсии ҚТ
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
Председатель Центральной комиссии по выборам и рефе-
рендумам РТ
кандидат юридических наук, доцент

Ҷонибдори густариши гуногунандешӣ будани маҷалла маъноӣ ҳамакидаи муаллифони будани хайати таҳририяро ифода намекунад. Масъулият барои интиҳоб ва дақиқии далелҳо, иқтибосҳо ва маълумотҳо бар души муаллифони аст. Ба дастнависҳое, ки барои нашр пешниҳод мегарданд, тақриз дода намешаванд ва баргардонида намешаванд. Ҳангоми истифодаи маводи маҷалла истинод ба сарчашма ҳатмист.

Точки зрения редакционной коллегии и авторов не всегда совпадают. Ответственность за подбор, точность фактов, цитат и данных несут авторы опубликованных материалов.

Рукописи, предоставляемые для опубликования, не рецензируются и не возвращаются.

При использовании материалов настоящего издания ссылка на источник обязательна.

**НАЗАРИЯ ВА ТАЪРИХИ ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ; ТАЪРИХИ ТАЪЛИМОТ
ОИД БА ҲУҚУҚ ВА ДАВЛАТ (ИХТИСОС: 12.00.01)**

**ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ ГОСУДАРСТВА И ПРАВА; ИСТОРИЯ УЧЕНИЙ О ПРАВЕ
И ГОСУДАРСТВЕ (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.01)**

<i>Бобочонзода И.Х.</i> Нақши Пешвои миллат дар Ваҳдати миллӣ	5
<i>Имомов А.И.</i> Таъсисёбӣ ва фаъолияти Маҷлиси Олӣ – Парлумони Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати якум (с. 2000-2004)	15

**ҲУҚУҚИ КОНСТИТУТСИОНӢ; МУРОФИАИ СУДИИ КОНСТИТУТСИОНӢ;
ҲУҚУҚИ МУНИСИПАЛӢ (ИХТИСОС: 12.00.02)**

**КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО; КОНСТИТУЦИОННЫЙ СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС;
МУНИЦИПАЛЬНОЕ ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.02)**

<i>Саидзода И.Х.</i> Понятие и классификация стадий законодательного процесса	25
<i>Имомов Ҳ.Ш.</i> Гуногунандешии сиёсӣ ва мафкуравӣ ҳамчун принципҳои асосҳои сохтори конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон	29
<i>Шеров Ш.З.</i> Ҷавобгарии конститутсионӣ - ҳуқуқи ҳамчун навъи мустақили ҷавобгарии ҳуқуқи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	34

**ҲУҚУҚИ ГРАЖДАНӢ; ҲУҚУҚИ СОҲИБКОРӢ; ҲУҚУҚИ ОИЛА; ҲУҚУҚИ
БАЙНАЛҲАЛҚИИ ХУСУСӢ (ИХТИСОС: 12.00.03)**

**ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО; ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО; СЕМЕЙНОЕ
ПРАВО; МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.03)**

<i>Раҳимзода М.З., Нуров Ҳ.П.</i> Танзими ҳуқуқи бозори меҳнат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	37
<i>Табаров Н.А.</i> Ответственность за нарушения, связанные с предоставлением исключительных прав по договору коммерческой концессии	43
<i>Мирзоева Н.Н.</i> Правовая защита деловой репутации предпринимателей Таджикистана	51
<i>Исмоилова М.И.</i> Баъзе масъалаҳои рушди конунгузории сайёҳӣ	57

**ҲУҚУҚИ МЕҲНАТ; ҲУҚУҚИ ЗАХИРАҶОИ ТАЪМИНОТИ ИҶТИМОӢ
(ИХТИСОС: 12.00.05)**

**ТРУДОВОЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ
(СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.05)**

<i>Ромиз Джаббори</i> Содержание трудового договора по законодательству Республики Таджикистан	62
---	----

**ҲУҚУҚИ ЗАМИН; ҲУҚУҚИ ЗАХИРАҶОИ ТАБИӢ, ҲУҚУҚИ АГРАРӢ;
ҲУҚУҚИ ЭКОЛОГӢ (ИХТИСОС: 12.00.06)**

**ЗЕМЕЛЬНОЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНОЕ ПРАВО; АГРАРНОЕ ПРАВО;
ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.06)**

<i>Олифтаев И.Ф.</i> Ташкили хочагии ҷангал ва талаботи асосӣ нисбати ташкил ва пешбурди хочагии ҷангал	68
--	----

**ҲУҚУҚИ ҚИНОЯТӢ ВА КРИМИНОЛОГИЯ; ҲУҚУҚИ ИҶРОИ ҶАЗОИ ҚИНОЯТӢ
(ИХТИСОС: 12.00.08);**

**УГОЛОВНОЕ ПРАВО И КРИМИНОЛОГИЯ; УГОЛОВНО–ИСПОЛНИТЕЛЬНОЕ
ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.08);**

<i>Баҳриддинзода С.Э.</i> О некоторых вопросах техники уголовного законодательства Республики Таджикистан	73
<i>Джалолов Х.Г.</i> Уголовно-правовая характеристика личности женщин-преступниц	77
<i>Кудратов Н.А., Махмудова М.А.</i> Понятие и классификация преступления против основ конституционного строя и безопасности государства: проблемы теории и законодательства	82

**ХУҚУҚИ МАЪМУРӢ; МУРОФИАИ МАЪМУРӢ (ИХТИСОС: 12.00.14)
АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО; АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС
(СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.14)**

<i>Гарась О.В.</i> Компаративистика современного законодательства Российской Федерации и Республики Казахстан в вопросах реализации административных актов в системе высшего образования	90
<i>Иброхимов С.И.</i> Законодательства некоторых стран ближнего зарубежья об административной юстиции (административном судопроизводстве)	95

**ГУНОГУН
РАЗНОЕ**

<i>Нуров Х.П., Анушервони И.</i> Таҳлили муқоисавӣ-ҳуқуқии қонунгузории соҳаи меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қонунгузории меҳнати давлатҳои аъзои ИДМ	101
<i>Раҳимзода М.З.</i> Фарҳанги русӣ ба тоҷикии истилоҳоти ҳуқуқ (Русско-таджикский словарь юридических терминов)	117

**ТАФСИР
КОММЕНТАРИЙ**

Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи иттилоот»	122
---	-----

**ТАҶРИБАИ СУДӢ
СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА**

Қарори Пленуми Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи оmodасозии парванда ба муҳокимаи судӣ»	131
--	-----

**ИТТИЛООТ
СООБЩЕНИЯ**

Навигариҳои қонунгузорӣ дар соҳаи сохтори давлатӣ, мақомоти судӣ ва ҳифзи ҳуқуқ	138
Навигариҳои қонунгузорӣ дар соҳаи граждани ва соҳибкорӣ	145
Навигариҳои қонунгузорӣ дар соҳаи меҳнат ва иҷтимоӣ	148
Навигариҳои қонунгузорӣ дар соҳаи молия, андозу гумрук ва фаъолияти бонкӣ	150
<i>Достиев Ф.</i> Мизи мудаввар дар мавзӯи «Рушди қонунгузории соҳибкорӣ ва сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»	153
<i>Садирзода Р.С.</i> Мизи мудаввар дар мавзӯи «Санадҳои меъёрии ҳуқуқии байналмилалӣ ва нақши онҳо дар татбиқи сиёсати сулҳҷӯёнаи Ҷумҳурии Тоҷикистон»	155
Нашрҳои мо дар нимсолаи якуми соли 2017	158